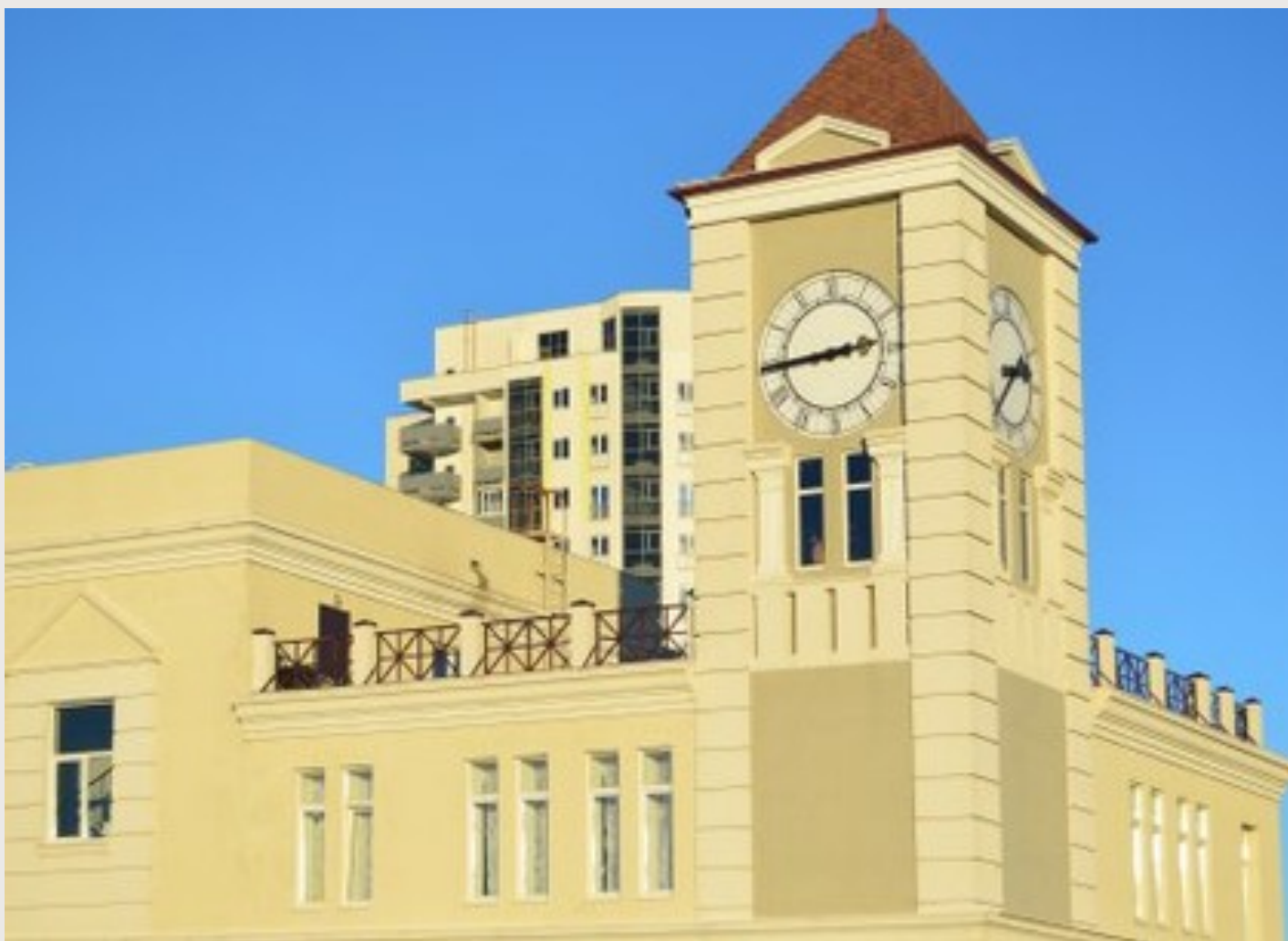

Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця
(ХНЕУ ім. С. Кузнеця)

МАТЕРІАЛИ І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«Право та економіка України»

11-12 грудня 2024 року

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний економічний університет ім. Семе́на Кузне́ця
(ХНЕУ ім. С. Кузнеця)

МАТЕРІАЛИ
I Міжнародної науково-практичної
конференції
«Право та економіка України»

11-12 грудня 2024 року

м. Харків

5. Верховний Суд пояснив, за якими ознаками можна відмежувати зловживання службовим становищем від інших порушень, допущених при виконанні повноважень / Судово-юридична газета. – URL: <http://surl.li/qylftq>

6. Набрав чинності закон, який посилює відповідальність за порушення правил несення військової служби під час війни / Право в умовах війни. – URL: <https://law-in-war.org/nabrav-chynnosti-zakon-yakyj-posylyuye-vidpovidalnist-za-porushennya-pravyl-nesennya-vijskovoyi-sluzhby-pid-chas-vijny/>

7. ДБР розслідує понад 400 кримінальних проваджень за фактами зловживань посадовців ТЦК та СП під час мобілізації / Державне бюро розслідувань. – URL: <https://dbr.gov.ua/news/dbr-rozslidue-ponad-400-kriminalnih-provadzhen-za-faktami-zlovzhivan-posadovciv-tck-ta-sp-pid-chas-mobilizacii>

8. ДБР вже розслідує понад 110 кримінальних проваджень щодо зловживань воєнкомів / Державне бюро розслідувань. – URL: <https://dbr.gov.ua/news/dbr-vzhe-rozslidue-ponad-110-kriminalnih-provadzhen-shhodo-zlovzhivan-voenkomiv>

УДК: 346.13

МИРОСЬ Катерина

кандидат юридичних наук, старший викладач
кафедри правового регулювання економіки

Харківського національного економічного університету ім. Семе́на Кузне́ця

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Україна під час євроінтеграції розвивається в частині соціально-економічного дуже швидко і має досить високу підтримку з боку європейських країн. Після введення воєнного стану чинне господарське законодавство в частині ведення господарської діяльності на всій території України, має двосторонній характер. З одного боку суб'єкти господарювання вчаться жити по новому, а держава в особі законодавчих та виконавчих органів – виконувати свої функції в нових несприятливих умовах.

Якщо розглядати вивчення проблематики ведення господарської діяльності в умовах військового стану, то для українських вчених це досить нова тема для досліджень, тому за необхідне вважаємо звернути увагу на теоретичні праці вітчизняних науковців таких як: А. Бе́ляєва, С. Бе́рвено, О. Ві́нник, В. Ма́мутова, В. Ма́ртема́нова, О. Пе́трук, В. Ще́рбина та нормативно-правову базу, що

стосується закріплення питання ведення господарської діяльності в умовах військового стану.

В даній роботі пропонуємо розглянути деякі законодавчі акти які потребують аналізу та узагальнення. Питання господарсько-договірних відносин під час введення

Особливості ведення господарської діяльності в умовах військового стану досить чітко визначені в національному законодавстві: ст. 417 Господарського кодексу України [1], Закон України «Про оборону України» [2], «Про правовий режим воєнного стану» [3], Законом «Про внесення зміни до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» [4], Законом України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану» [5], Закону України «Про торгово-промислові палати України» [6], Постанова Кабінету міністрів «Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану»[7], Указу Президента України від 24 лютого 2022 р. №64 «Про введення воєнного стану в Україні» та деяких інших.

Теоретичні основи відносно ведення господарської діяльності в умовах воєнного стану закріплені у ст. 417 Господарського Кодексу України та в багатьох нормативно-правових актів, які прийняті на сьогодні, щодо правової регламентації господарської діяльності в умовах воєнного стану. Відповідно до ст. 417 ГК України зазначається, що «у період дії воєнного стану, введеного на території України або в окремих місцевостях, правовий режим господарської діяльності визначається на основі закону про оборону України, інших законодавчих актів щодо забезпечення обороноздатності держави та законодавства про режим воєнного стану» [1].

Відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» [8]. Уряд своєю постановою від 18 березня 2022 року № 314 «Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану» [7] врегулював цілий ряд інших питань, що стосуються здійснення господарської діяльності, а саме: на час воєнного стану здійснювати господарську діяльність можна без отримання дозволів, інших документів дозвільного характеру, ліцензій; суб'єкту господарювання надано право за вибором подання декларації незалежно від задекларованого (зареєстрованого) місцезнаходження (місця проживання), місця здійснення господарської діяльності або місцезнаходження відповідного об'єкта: в

електронній або у паперовій формі; суб'єкти господарювання у випадку відсутності відповідних дозвільних документів невідкладно, але не пізніше одного місяця після припинення чи скасування воєнного стану звертаються до відповідних органів ліцензування, і отримують відповідні дозвільні документи в порядку, строки та на умовах, передбачених законодавством, без зупинення (припинення) їх діяльності; на час воєнного стану зупиняється перебіг строків звернення за отриманням публічних послуг, визначених законодавством; строки дії діючих строкових ліцензій та документів дозвільного характеру автоматично продовжуються на період воєнного стану.

Чимало в контексті регулювання та стимулювання розвитку бізнесу в умовах військового стану в Україні, було внесено реформ в податкову політику держави, з метою спрощення всіх економічно значущих процедур, та прийнято Закон «Про внесення зміни до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану», введено новий тимчасовий механізм оподаткування суб'єктів господарювання. Також знято обмеження щодо видів діяльності (крім діяльності з підакцизними товарами, грального бізнесу, обміну валют та видобутку та реалізації корисних копалин).

Однак необхідно зазначити, що вище зазначені зміни на період ведення військового стану в Україні були визначні як тимчасові і на даний час багато з них скасовані або втрачають свою актуальність. Наприклад відновлено реєстр податкових накладних та відновлюється відповідальність за порушення податкового законодавства, повернення ставок оподаткування на довоєнний рівень тощо. Тому вважаємо доречним в умовах воєнного стану та до його закінчення, на законодавчому рівні для безперервного функціонування діяльності суб'єктів господарювання вживати всі необхідні засоби для розвитку бізнесу в такий нелегкий час.

Список використаних джерел:

1. Господарський кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV : станом на 8 жовт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 07.11.2024).
2. Про оборону України: Закон України від 6. 12. 1991 р. № 1932-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text> (дата звернення 10.11.2024).

3. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення: 10.11.2024).
4. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану : Закон України від 15.03.2022 р. № 2120-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text> (дата звернення: 07.11.2024)
5. Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного або надзвичайного стану: Закон України від 17.05.2012 р. № 4765-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4765-17#n58> (дата звернення: 10.11.2024).
6. Про торгово-промислові палати в Україні : Закон України від 02.12.1997 № 671/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/671/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 10.11.2024).
7. Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану: постанова Каб. Міністрів України від 18.03.2022 р. № 314. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/314-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.11.2024).
8. Про введення воєнного стану в Україні: указ Президента України No 64/2022 від 24 лютого 2022р. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-413972>. (дата звернення: 10.11.2024).

ОЛЄЙНІКОВ Денис

кандидат юридичних наук, професор спеціальної кафедри,
Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВІДПОВІДНОСТІ НОРМИ ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОЛАБОРАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛОЖЕННЯМ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА

З впровадженням в чинне законодавство про кримінальну відповідальність норм про заборону колабораційної діяльності, пособництва державі-агресору та інших кримінальних правопорушень, пов'язаних із співпрацею з державою-агресором, низка міжнародних правозахисних організацій піддала критиці зазначені законодавчі новації. Причиною цього були окремі слідчо-судові